

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно із статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення належних соціальних гарантій громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, на виконання рішення Конституційного Суду України» (реєстр. № 1117 (доопрацьований) від 28.09.2020), внесений народними депутатами України Королевською Н. Ю., Бойком Ю. А. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (далі – Закон), а саме:

- забезпечити санаторно-курортним лікуванням постраждалих громадян, віднесених до категорій 2, 3, та осіб, які працювали за межами зони відчуження на роботах з особливо шкідливими умовами праці;

- відновити пільги та компенсації для постраждалих громадян, які віднесені до категорії 4;

- відновити дії пунктів статті 30 Закону щодо надання пільг та компенсацій потерпілим дітям та їх батькам, а саме: повне державне забезпечення дітей до вступу їх до школи; безоплатний проїзд у межах України на всіх видах транспорту дитині та особі, яка супроводжує хвору дитину до місця лікування, оздоровлення і назад; щомісячні виплати на дітей шкільного віку, дітей, які стали інвалідами внаслідок Чорнобильської катастрофи, та на дітей, які не відвідують дитячі дошкільні та загальноосвітні заклади, щорічне безоплатне санаторно-курортне оздоровлення;

- відновити виплати грошової допомоги громадянам, які проживають на територіях радіоактивного забруднення, у зв'язку з обмеженням споживання продуктів харчування місцевого виробництва і підсобного господарства та доплат громадянам, які працюють на територіях радіоактивного забруднення;

- скасувати залежність надання пільг та компенсацій для постраждалих громадян від середньомісячного сукупного доходу;

- установити, що додаткова пенсія за шкоду, заподіяну здоров'ю, та щомісячна компенсація сім'ям за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи виплачується у повному обсязі незалежно від інших доходів;

- надати право громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, користуватися й іншими пільгами та компенсаціями, які передбачені законодавством;

- відновити норму щодо збереження за працівниками середньої заробітної плати та стажу роботи при звільненні у зв'язку з відселенням або самостійним переселенням;

- доповнити посиланням на Закон України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо визначення категорій зон радіоактивного забруднених внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС територій.

Також законопроектом пропонується доповнити статтю 2 Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» положенням щодо визначення зони посиленого радіоекологічного контролю.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту матиме вплив на видаткову частину державного бюджету.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

За орієнтовними розрахунками Мінфіну, реалізація положень законопроекту лише в частині надання пільг та компенсацій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, потребуватиме щорічно в умовах 2020 року додатково з державного бюджету близько 12 млрд гривень.

Суб'єкт законодавчої ініціативи у пояснювальній записці до законопроекту зазначив, що реалізація запропонованих змін потребуватиме додаткових видатків, які можуть бути забезпечені шляхом перегляду дохідної частини Державного бюджету України на 2020 рік у частині збільшення фактичних обсягів надходжень за рахунок перегляду макроекономічних параметрів розрахунку показників бюджету, зокрема темпів споживчої інфляції та величини обмінного валютного курсу.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація законопроекту у разі його прийняття не буде забезпечена фінансовими ресурсами у відповідному бюджетному періоді.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Прийняття законопроекту потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету, реальні джерела покриття яких розробниками не визначені.

Законопроект не відповідає положенням Бюджетного кодексу України, а саме:

- частині першій статті 27, згідно з якою розробник до законопроекту має надати фінансово-економічні розрахунки та обґрунтування щодо потреби в бюджетних коштах, необхідних для реалізації законопроекту, а також пропозиції про внесення змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення його збалансованості;

- частині третій статті 27 щодо терміну набрання чинності поданим законопроектом, згідно з якою закони України, або окремі їх положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються після 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

В умовах необхідності упорядкування надмірно розгалуженої системи пільг, забезпечення її адресності, вважаємо недоцільним та економічно необґрунтованим прийняття будь-яких змін до законодавчих актів України, які розширюють соціальні гарантії громадянам та збільшують видатки Державного бюджету України.

Питання надання соціальних гарантій громадянам, у тому числі і громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, має вирішуватися комплексно з урахуванням фінансових можливостей держави та забезпечення своєчасним і в повному обсязі фінансуванням уже прийнятих рішень щодо соціального захисту та пенсійного забезпечення громадян.

Мінфін не підтримує зазначений законопроект.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Роман ЄРМОЛИЧЕВ